

KOIRAN KOTIUTUSOHJEET

Tutustu huolellisesti kotiutusohjeisiin jo ennen koiran saapumista Suomeen.

Suurin osa koiristamme tulee suoraan koiratarhalta, eikä niiden menneisyys ennen tarhalle joutumista ole tiedossa. Vaikka koirat ovat tarhaolosuhteissa arvioitu hyväluonteisiksi, jokaisen kodin tulee kuitenkin varautua siihen, että koirien käytös voi muuttua ympäristön vaihtuessa. Yleensä tämä muutos ilmenee kuitenkin positiivisesti.

1. ENNEN KOIRAN SAAPUMISTA

Uuden perheenjäsenen tuloon täytyy valmistautua tarvittavilla välineillä:

- o Kaksi talutushihnaa, kaulapanta ja y-valjaat.
Koiralla tulee ensimmäisten viikkojen ajan käyttää sekä kaulapantaa että valjaita jarrupalalla, ja niihin molempiin kiinnitetään omat talutushihnat (HUOM! ei flexiä). Kaulapannan on oltava sellainen, jonka pituus voidaan lukita kiinteäksi (ei puolikiristävä tai vastaava malli). Yhdistyksemme kautta saa halutessaan tilattua laadukkaat kotimaiset Design Dog y-valjaat, joista löytyy jarrupala (vyötäröremmi) karkaamisen estämiseksi. Meidän kautta tilaamalla teet myös hyvää, sillä kaikkien valjaiden hinnasta tilitetään 3-7€ (koosta riippuen) suoraan Balkanin koirien hyväksi. Tilattuasi valjaat kauttamme saat ne kätevästi koiran noutamisen yhteydessä. Tilaaminen onnistuu laittamalla meille sähköpostia hyvissä ajoin osoitteeseen info@balkaninkoirat.fi. Lisää valjaista: www.designdog.fi.
- o Oma koiranpeti
Oma turvallinen peti on koiralle tärkeä. Pedin pitää olla paikka, jossa koira saa olla rauhassa.
- o Laadukasta ruokaa
- o Matolääke (Dronbits ja Axilur)
- o Virikkeitä
- o Lemmikkishampoo
Tarhalla tulevat koirat ovat hyvin likaisia, joten uusi tulokas tulisi pestä ensimmäisten päivien aikana.

2. SAAPUMISPÄIVÄ

Pitkän matkan jälkeen uusi perheenjäsen on stressaantunut ja hämmentynyt tultuaan uuteen ympäristöön. Ensimmäisinä päivinä uudessa kodissa koiran on hyvä antaa levätä rauhassa ja tutustua omin ehdoin uusiin perheenjäseniin. Koiran täytyy antaa itse lähestyä uusia ihmisiä eikä toisinpäin. Tyhjennäthän kalenterisi turhilta menoilta ensimmäisiksi päiviksi. Tutustuthan huolella koiran stressiin ja siihen kuinka se vaikuttaa koiran käyttökseen. Koiran stressistä: [Miten hoitaa kotiutumismuutoksen stressiä?](#)

3. RUOKA

Stressin takia koiralla saattaa esiintyä ruokahaluttomuutta tai tarpeiden pidättelyä, mutta nämä helpottavat yleensä muutamassa päivässä. Koiralle tulisi tarjota raikasta vettä ja eläinkaupasta ostettua laadukasta ruokaa. Ensimmäisinä päivinä on hyvä tarjota hyvin maistuvaa ruokaa, kuten kotiruokaa ja pehmeätä ruokaa. Jos koiralla on vatsa sekaisin (stressistä, pelosta) sille tulisi tarjota hyvin sulavaa ruokaa, kuten esimerkiksi riisiä, raejuustoa ja keitettyä kanaa. Apteekista saatava Canikur -valmiste on hyvä olla lääkevarastossa. Katso video [Stressin vaikutus koiran suolistoon](#)

4. TARPEET

Koiralle iso muutos on stressaavaa. On täysin normaalia, että se pidättelee tarpeitaan jopa useita päiviä. Älä panikoi. Laita pissa-alustoja helposti saavutettavaan, rauhalliseen paikkaan. Tämä on väliaikainen apu. Vie koira ulos useita kertoja päivässä (esim. 4-6 kertaa). Pidä ulkoilut rauhallisina ja lyhyinä aluksi. Mene aina samaan paikkaan, jotta koira alkaa tunnistaa sen turvalliseksi. Älä tuijota koira painostavasti, vaan anna koiralle tilaa. Jos koira on hyvin stressaantunut kotiympäristössä voit harkita autolla viemistä rauhallisempaan paikkaan, kuten metsään tai hiljaiselle alueelle. Monet koirat uskaltavat tehdä tarpeensa helpommin luonnossa. Useimmiten, kun stressi helpottaa, myös tarpeet alkavat tulla normaalisti.

5. TERVEYS (MADOTUS, LÄÄKÄRIKÄYNNIT, TESTIT YMS.)

- **Matolääkitys**
Koira pitää madottaa Suomeen tultuaan ensimmäisen viikon aikana Dronbits - matolääkkeellä (1 kerta-annos).
- **Perusterveystarkastus 1-2kk saapumisesta + testit 6-7kk saapumisesta**

- o **1-2kk saapumisesta:** Koira pitää viedä noin 1-2 kk sisään saapumisesta perusterveystarkastukseen eläinlääkärille, jonka yhteydessä suositellaan otettavaksi myös antibioottiresistenssiin liittyvät testit (MRSP, ESBL, MRSA).
- o **6-7kk saapumisesta:** Noin 6-7 kk kuluttua koiran saapumisesta Suomeen suosittelemme ehdottomasti ottamaan sydänmato-, ihomato- ja leishmania-testit.

Yhdistyksemme kerää koirien terveystietoja, joten muistathan ilmoittaa yhdistykselle kaikkien testien tulokset sähköpostitse info@balkaninkoirat.fi

- **Yleisiä oireita kotiutumisen alussa**

Korva- ja silmätulehdukset ovat yleisiä kotiutumisen alkuaikoina. Korvat ovat yleensä vähintäänkin hyvin likaisia tarhaelämän jäljiltä. Korvia kannattaakin alussa puhdistaa niille tarkoitetuilla aineilla. Mikäli oireita tulehduksesta ilmenee, tulee koira viedä eläinlääkäriin hoidettavaksi. Ihon kutina on koirille hyvin yleistä ihon kuivumisen (kuivasta sisäilmasta johtuen) ja stressin takia. Pellavansiemen- tai lohiöljy ja muut öljyvalmisteet edistävät ihon ja turkin hyvinvointia ja helpottavat kuivasta ihosta kärsivää koira. Koirilla saattaa joskus olla myös ulkoloisia tarhalla annetusta ulkoloishäädöstä huolimatta, joten koiran rapsuttelua kannattaa seurata ensimmäisten viikkojen ajan. Jos on syytä epäillä, että ulkoloiset ovat syynä kutinaan, voi koiralle antaa reseptivapaan Frontline -lääkkeen tai pyytää eläinlääkäriltä Stronghold -valmistetta. Yleensä kutina kuitenkin johtuu muusta kuin loisista ja menee ohi ajan kanssa.

- **Koiran hampaat**

Tarhakoirien hampaat saattavat olla huonossa tai vähintäänkin likaisessa kunnossa, joten varauduthan myös mahdollisiin hampaiden hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Myös nuorten koirien hampaat kannattaa puhdistuttaa ja tarkastuttaa sekä mahdollisesti kuvauttaa eläinlääkärillä. Ilmoitamme yhdistyksestä aina kaikista havaituista ongelmista etukäteen, mutta ikävä kyllä siitä huolimatta hampaiden suhteen saattaa tulla yllätyksiä.

6. KOIRAN REKISTERÖINTI (KOIRAREKISTERI & TURVASIVU.FI)

Koira tulee rekisteröidä Ruokaviraston koirarekisteriin ja Turvasiruun koiran saavuttua Suomeen.

- o **Koirarekisteri:** Saat yhdistykseltä varmennekoodin haltijanvaihtoa varten noin viikon sisällä koiran Suomeen saapumisesta. **Aloita rekisteröinti vasta koodin saatua.** Lisää varmenne järjestelmään rekisteröinnin alkuvaiheessa. Rekisteröinti tapahtuu osoitteessa: <https://koira.lemmikkielainrekisteri.fi/>.
- o **Turvasiru.fi:** Rekisteröinnin voit hoitaa heti koiran saavuttua. Tätä varten et tarvitse yhdistykseltä erillistä varmennetta. Koiran mikrosirun numerotunnus löytyy passista ja adoptiosopimuksesta. Sirun aktivoimiseksi palvelu perii pienen maksun. Rekisteröinti tapahtuu osoitteessa: <https://turvasiru.fi/>.

7. SISÄSIISTEYS JA ULKOILU

Koira ei todennäköisesti ole sisäsiisti tai osaa kulkea hihnassa. Kun koira saapuu uuteen kotiin, aloita sisäsiistiksi harjoittelu heti ensimmäisestä päivästä alkaen. Älä toru koira mikäli tarpeet tulevat sisätiloissa, vaan jätä ne huomioimatta. Kehu koira sen tehdessä tarpeensa oikeaan paikkaan. Koiran kanssa tulisi tehdä alussa useampia pieniä lenkkejä omalla pihalla tai lähiympäristössä samoja reittejä toistaen, ja kasvattaa lenkkejä rauhassa ajan kanssa. Koirien fyysinen kunto saattaa olla huono johtuen vähäisestä liikunnan määrästä tarhalla, siksi pitkiä lenkkejä tulisi alussa välttää. Koira on usein myös peloissaan uudesta ympäristöstä ja tarvitsee aikaa tottua uuteen elämäänsä. On hyvin normaalia, ettei koira uskalla juurikaan liikkua sisällä tai ulkona ekoina päivinä. Älä pakota koira etenemään mikäli se ei jännityksen takia halua. Ensimmäisinä päivinä/viikkoina voi hyvin vain oleilla pihalla sen pidemmälle menemättä. Reippaammallakin koiralla stressitaso saattaa nousta, jos lenkkireitti vaihtuu tiuhaan koiran ollessa jo entuudestaan stressaantunut. Koirapuistoilua tulee ehdottomasti välttää ensimmäisten viikkojen aikana.

8. HIHNÄKÄYTTÄYTYMINEN

Hihnassa kulkeminen ja ylipäänsä valjaiden pitäminen päällä voi olla koiralle täysin vierasta. Anna siis koiralle aikaa tottua niihin. Älä vaadi koiralta heti alussa täydellistä hihnakävelyä, ja ole myös itsellesi armollinen vaikka hihnakävely ei alussa sujuisikaan. Hihnakävely mahdollisten pelkojen kanssa saattaa olla koiralle alussa hyvin haastavaa ja energiaa vievää. On toki tärkeää opettaa koira kävelemään hihnassa vetämättä, mutta koulutusasiat sen suhteen voi jättää hieman myöhemmälle. Muiden ihmisten sekä koirien ohitus pysähtymättä/tervehtimättä on etenkin alussa suositeltavaa. Ensimmäiset päivät ovat hyvin riskialtista aikaa karkaamisen suhteen. Koira saattaa säikähtää ulkona pienistäkin äänistä. Käytäthän ainakin ensimmäisten viikkojen ajan kaulapantaa, valjaita sekä kahta tavallista talutushihnaa (ei flexiä). Koiran saa päästää vapaaksi vasta silloin, kun koira on oppinut luottamaan omaan ihmiseen ja tulemaan luokse pyynnöstä. Sisällä harjoittelun jälkeen luoksetuloa voi siirtyä harjoittelemaan ulos tyhjiin koirapuistoon tai liinan kanssa rauhalliseen lähiympäristöön. Huomioithan, että monet tarhakoirat osaavat kiivetä jopa korkeiden aitojen yli. Suosittelemme erityistä varovaisuutta tämän suhteen!

9. ARKIRUTIINIT JA YKSINOLO

Tarhaoloista tullut koira vaatii paljon aikaa, kärsivällisyyttä ja ymmärrystä, mutta arkirutiinien ja talon tapojen

opettelu on silti hyvä aloittaa heti. Yksinoharjoitukset suosittelemme aloittamaan myös heti ensimmäisestä päivästä alkaen. Pidä harjoitukset aluksi ihan lyhyinä ja pidennä yksinoloa pikku hiljaa. Yksin olemisen opettelussa auttaa mukavan itsenäisen tekemisen, mieluisan puuhastelun järjestäminen koiran viihdykkeeksi. Lähtiessäsi koiralle voi jättää herkuilla täytettyjä aktivointileluja tai muuta turvallista syötävää. Radion voi myös jättää auki. Koira ei ehkä koe niin suurta eroa omistajan kotona olemisen ja yksin jäämisen välillä, jos se kuulee samoja ääniä molemmissa tilanteissa. Yksinolon ongelmiin suosittelemme Koiruuksien klubin verkkokursseja: <https://www.koiruuksienklubi.fi/verkkokurssit/> sekä lukemaan jo etukäteen lisätietoa aiheesta esimerkiksi Jenny Jalosen artikkelista: <https://www.digitaldogsitter.com/fi/koiran-yksinolo>

10. KOULUTUS

Tutustuthan huolella Yhdistyksen Sinulle lähettämään sähköpostiin, jossa on kattava valikoima erilaisia linkkejä joiden kautta voit tutustua mieltäsi askarruttaviin aiheisiin, kuten resurssiaggressiivisuus, koirien eleet ja rauhoittavat signaalit, koiran käyttäytyminen, stressi, yksinoloon liittyvät haasteet, arkuus, käsittely, ulkoilu, kipu ja monikoiraloudet. Muistathan, että kaikki netistä löytyvät koirankoulutusohjeet eivät ole nykytiedon mukaisia ja saattavat vahingoittaa koiraasi sekä henkisesti että fyysisesti. Mikäli jokin saamasi tai lukemasi ohje epäilyttää, olethan yhteydessä Yhdistykseen. Kaikki Yhdistyksen kokoaman linkkilistan linkit ovat nykytiedon mukaisia ja positiiviseen vahvistamiseen perustuvia.

11. KOIRAN ITSENÄISTYMINEN

Koiran itsenäisyyteen kannattaa kiinnittää huomiota. Koira ei pidä jatkuvasti huomioita, vaan sille tulee suoda riittävästi omaa rauhaa. Ylenpalttinen rapsuttaminen ja huomioiminen vaikuttavat heikentävästi koiran itsenäisyyteen. Jatkuva hellittely luo helposti liian suuren kontrastin siihen "tylsyyteen", joka alkaa koiran jäädessä yksin. Tähän totuttelu on tärkeää heti ensimmäisistä päivästä alkaen. Näin koira oppii jo ennen kuin on ehtinyt edes kiintyä uuteen omistajaansa, että yksinolo kuuluu asiaan, eikä siinä ole mitään ihmeellistä. Koiran ei myöskään pitäisi antaa seurata omistajaansa varjona kodin joka paikkaan, vaan sitä tulee rohkaista irtautumaan liiallisesta riippuvuussuhteesta omistajaansa. Kotoa lähdöstä ja kotiin paluusta ei tulisi tehdä liian suurta numeroa, jottei näillä tilanteilla olisi korostunutta merkitystä koiralle. Koiralle opetetaan oma paikka, jossa se saa olla aina täysin rauhassa ja jonka on tarkoitus olla viihtyisä ja turvallinen. Paikka voi olla esim. oma koiranpeti.

12. RAJAT JA SÄÄNNÖT

Koiralle on hyvä asettaa rajoja ja sääntöjä heti ensimmäisestä päivästä lähtien. Se ei tiedä mikä on oikein ja mikä on väärin, eikä ole tottunut minkäänlaisiin sääntöihin tarhalla eläessään. Koira pitää ohjata positiivisen vahvistamisen keinoin, jotta se tietää miten pitää toimia. Omistajan rauhallinen ja itsevarma asenne auttaa koiraasi voimaan paremmin. Koira ei saa koskaan rangaista sen tekemistä "tuhmuuksista" missään tilanteessa. Rangaistus vain lisää koiran pelkoa ja ahdistusta, kun tavoitteena pitäisi olla nimenomaan luottamuksen kasvattaminen. Koiralle ei tarvitse alkaa opettamaan temppuja heti ekoina päivinä/viikkoina, vaan koiran kannattaa antaa ensin sopeutua uuteen elämäänsä. Muista edetä koiran ehdoilla ja positiivisen vahvistamisen keinoin. Stressaantunut koira ei opi eikä varmasti nauti uuden opettelemisesta.

13. LIIKUNTA JA AKTIVOINTI

Koosta, iästä, luonteesta ja ulkonäöstä riippumatta, kaikki koirat tarvitsevat liikuntaa (1-3 h päivässä, riippuen energiatasosta) ja järkevää, aktivoivaa tekemistä. Ensimmäisten päivien ja viikkojen aikana lenkkien ja liikunnan määrä kannattaa kuitenkin pitää maltillisena. Lisää liikunnan määrää rauhassa. Koiran kotiuduttua kunnolla voi koiran kanssa harrastaa agilityä, tokoa tai erilaisia palveluskoiralajeja, mikäli ne sopivat koirallesi. Kun koiran perustarpeet on tyydytetty - riittävä liikunta, säännöt ja rajat, oma rauha, ravitseva ruoka, yhteinen aika omistajan kanssa -, koira on tyytyväinen ja voi vihdoin elää tasapainoista elämää.

14. KYNSIENLEIKKU JA MUUT HOITOTOIMENPITEET

KÄSITTELYYN TOTUTTAMINEN:

On täysin normaalia, ettei koira automaattisesti pidä kynsienleikkuusta. Siksi sitä tulee harjoitella koiran ehdoilla ja rauhallisesti. Suosittelemme esimerkiksi Koiruuksien klubin verkkokurssia "*Kynnet kuntoon*" ([koiruuksienklubi.fi/verkkokurssit](https://www.koiruuksienklubi.fi/verkkokurssit)).

Anna koiran ensin tottua ihmisen kosketukseen ja käsittelyyn rauhassa. Kotiutumisen alkuvaiheessa on hyvä siirtää kiireettömät hoitotoimenpiteet myöhemmälle ja aloittaa harjoitukset vasta, kun muutosta aiheutunut stressi on helpottanut. Jos kynsienleikkaus ei suju harjoittelusta huolimatta, on tärkeää selvittää, johtuuko vastustus mahdollisesta kivusta tai epä mukavuudesta, kuten tassujen koskettelun arkuudesta. **Muista:** omaehtoisen käsittelyn harjoittelu on koiralle todella tärkeää. Kun koira saa vaikuttaa tilanteeseen, käsittely muuttuu positiiviseksi kokemukseksi eikä aiheuta turhaa stressiä.

Kynsien väkisin leikkaaminen ei ole ratkaisu – pakottaminen heikentää luottamusta ja vaikeuttaa tulevia hoitotoimenpiteitä. Myös kynsienleikkuu esimerkiksi Mustissa ja Mirrissä tai eläinlääkäriässä voi olla koiralle stressaavaa, koska niissä tilanteissa koiralla ei ole mahdollisuutta omaehtoisuuteen.

Kotona voit sen sijaan tehdä käsittelyharjoituksista mukavan osan arkea. Samalla vietät laadukasta aikaa koirasi kanssa ja vahvistat keskinäistä luottamusta. 😊

KOIRAN ELEET:

Tutustuthan huolella koiran **rauhottaviin signaaleihin ja eleisiin**. On jokaisen vastuulla opetella lukemaan koiransa eleitä. Koirat tekevät parhaansa ymmärtääkseen meitä, joten tehdään mekin parhaamme ymmärtääksemme heitä. Koirien eleistä ja rauhoittavista signaaleista on lisää esimerkiksi täällä: [ZenKoira: Sukella syvemmälle koiran elekielen maailmaan](#)

Aggression portaat: [Koiruukien klubi - Aggressiivisen käytöksen portaat](#)

MAHDOLLISET PIILEVÄT VAIVAT:

Koirat tulevat olosuhteista joissa voi kehittyä monenlaista vaivaa, jotka aiheuttavat koiralle kipua. Koiralla voi olla heikko lihaskunto, lihakset jumissa, hammasvaivoja (kaikki hammasvaivat eivät näy päällepäin ja vaativat röntgenkuvia), huonosti luutuneita vanhoja murtumia, nivelrikkoa, spondyloosia ja vaikka mitä muuta, jota ei aina voi huomata heti ja jotka saattavat alkaa oireilla vasta Suomessa lisääntyneen liikunnan myötä ja koiran rentouduttua. Suosittelemme koiran röntgenkuvaamista ja koirahierontaa. On tärkeää, että omistaja tunnistaa koiransa kipukäytöksen.

Koiran kipukäytöksestä: <https://www.jennyjalonen.fi/koiran-salattu-kipu>
Lihasjumeista ja niiden tunnistamisesta: sporttirakki.fi

15. ANNA KOIRALLE AIKAA!

Muista antaa koiralle aikaa. Koira ei ymmärrä tapahtunutta muutosta, missä se on ja miksi. Koiran ei myöskään osaa olla kiitollinen uudesta kodistaan, eikä sen tarvitse olla iloinen, vaan se saa olla avoimesti hämmentynyt ja myös allapäin. Koira tarvitsee paljon aikaa sopeutuakseen uuteen elämäänsä ja tutustuakseen uusiin perheenjäseniinsä ja ympäristöön. Ero tarhaelämän ja kotikoiran elämän välillä on valtava. Älä siis vaadi koiralta liikaa, vaan anna sille aikaa. Koiran todellinen luonne paljastuu usein vasta sen kotiuduttua. Koira usein alkaa kotiutumaan ja rentoutumaan aidosti vasta useiden kuukausien jälkeen, jonka aikana sen käytös saattaa muuttua paljonkin. Ensimmäiset päivät ja viikot ovat usein haastavia, mutta ajan kanssa ja luottamussuhteen vahvistuessa elämä uuden perheenjäsenen kanssa pääsee varmasti oikeille urilleen ja voitte kaikki nauttia täysin rinnoin yhteisestä elämästäne. Rescuekoiran adoptioiminen ei ole aina se helpoin tie, mutta yhteisen sävelen löydyttyä vaiva on varmasti sen arvoista.

16. Resueystävälliset palveluntarjoajat

Löydät kotisivuiltamme rescueystävällisiä palveluntarjoajia. Löydät ne Adoptoijalle-sivulta: balkaninkoirat.fi/adoptoijalle

KIITOS, ETTÄ LUIT OHJEET HUOLELLA!